

Modře označené štítky znamenají,
že není zaplacené předplatné!
Předplatné na jeden rok je
38,10+ 1,90 (HST) = 40 kan. dolarů
Cena 1,88 + 0,12 (HST) = 2,00 dolary.

Agreement # 40005374/ Registration # 09089

Datum, dokdy jsou noviny
předplaceny, je v pravém
horním rohu štítku!
ISSN 1186-9283 (Print)
ISSN 1923-1784 (Online)

J Time
Committed
À dé lai
convenu

Telefon: 416/530-4222
647/728-0654
Praha: 222-261-811
E-mail: abe@zpravy.ca
abe@satellite1-416.com

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No. 4.

(474.)

Vol. 21.

satellite 1-416

Thursday,

February 24,

2011

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org nebo www.zpravy.ca

ÚNOR

Když prý jde únor -
berou se hvězdy. Hvízdá jim na prsty mráz.
„Obleč se.
Obrať zrcadlo ke zdi.”
Nejvyšší čas!
Jde svatá Dorota nebičkem šperkovným,
hlavu má v náručí - pláče.
Jen sem tam zem a pluh. Jak smutek za nehty.
Jen sem tam koroptev. Jak černé svědomí.
Jen sem tam kurentem cos na kře kroucí psáno.
„Obleč se.
Slyšíš? Zapal hromničku.”
V bábelu metelic a trníček a žlun
zaslechnem z mlejna klapat naprázdno
očarované kolo.
Obejdem třikrát úl.
Aby byl sladší med.
Obejdem třikrát stůl.
Abychom směli zpět.
Nešij nic!
I po jehličce sjedou blesky
na Hromnice, barbarské jak Hůni!
Z brokovnice pod kůlnou se koufí.
A řeka Labe - jak střelená do úst -
leží tu naznak, smrtelně bílá,
lížou jí nohy, lížou jí ruce
z Libice,
z Tetína,
ze Stadic
saňoví psi.
„Slyšíš?”
Hřímá.
Pozdě bát se. Pozdě ptát se. Pozdě smát se.
Padni, kde stojíš na zemi - a líbej ji
a hlad jí hebkým slovem!
První hrom ji bolí dvakrát.
Pojď,
zdvihnem stůl. A zdvihnem kalich. Pojď,
zdvihnem vozy po maštálích.
Tak.
A tni sekýrou po topor do hlíny - a
nech ji po tři dny stát v křemelové ráně.
Neboť je únor.
Divoška husa hltá v letu sníh - a
medvědice po skalínách řvou, až křestní
hájky znějí holátkům jak varhana. Jak prales.
Jde svatá Dorota nebičkem šperkovným -
jdou za ní v průvodu sluky a strnadli,
konopky,
kosové,
čejky a skřivani -
jdou na trh nebeský koupit si pišťaličku.
Ach,
ohně pohanské! Má rukojemství! Všecko
se mi plete -
jíňovým polem táhne řídky dav,
k Blaníku,
k Bořku,
k Jestřebí,
a černí svatí stojí prostřed vrat:
Drahota,
Sucho,
Mory,
Vojna,

Když odchází kapela...

aneb
poslední ze čtyř mušketýrů

STARÁ DOBRÁ KAPELA (2001): JIŘÍ BENDA, PAVEL KRÁL, TOMÁŠ MAŠEK A BOHOUŠ MÁCA

FOTO: ARCHIV

Hlad—
a bílé modlení jde v patách procesí:
„Dejž Pán Bůh dobré jitro,
vodo Jordánská —”

a syká na pole,
a syká na lesy:

„Ty hledíš do nebe,
já hledím do tebe,
na věky věkův,
ámen.”

Karel Šiktanc
Český orloj

Napřelomu šedesátých a sedmdesátých let vydala bratislavská skupina Průdy krásnou desku s nezapomenutelnými písničkami jako *Balada o smutnom Jánovi*, kdy si mládenec Ján mohl vybrat mezi starou, všední a plesnivou pravdou a mladou, krásnou a vábivou lží. Mezi nimi byla i nikoliv smutná, zároveň však nostalgická *Keď odchádza kapela*. Torontské *Nové divadlo* uvedlo Hubačovu hru s podobným názvem *Stará dobrá kapela*, pokud vím dvakrát. Naposledy před vánočními v roce 2001. Čtyři hlavní postavy v inscenaci byly: Jiří Benda, Bohouš Máca, Tomáš Mašek a Pavel Král. Čtyři skvělí herci, čtyři osobnosti. Každý z nich byl něčím zvláštní, odlišný. Nechci zde tvrdit, že byli velcí kamarádi, kteří v hospůdkách spolu trávili volný čas. Nebyla to legendární parta brusiče Karhana. Možná to i někdy mezi nimi zajiskřilo. Na tolik nevidím pod pokličku *Nového divadla*, abych tyhle věci posoudil a tvrdil něco, co není pravda. Miluji spíš drama než veselohry a vím, že mnohdy za hotovým představením bylo i napětí a nervozita,

což mě právě fascinuje. Nejednou se stalo, že některý z této čtveřice herců z nějakého důvodu nemohl hrát a jiný se během pár dnů naučil jeho roli a zvládl to tak, že nikdo nepoznal, to že původně měl hrát něco jiného. Byla to skupina skvělých individualit, která dominovala hlavně v postčulíkovské době, kdy se zdálo, že v divadle vznikne nenahraditelné vakuum. My, co jsme nebyli přímo aktivní v Novém divadle, jsme měli štěstí, že jsme zde tuto čtveřici měli a měli se na koho dívat. Ti, co byli přímo zapojeni do Nového divadla měli ještě větší štěstí, že měli s kým hrát. Nerad používám nesekulárních výrazů, ale byl to Boží dar pro torontskou emigraci. Vždyť nevím, jestli mají něco podobného někde jinde, kde je česká či slovenská komunita možná i početnější. Třeba ve Vídni, v Mnichově, v Paříži či Londýně.

První z této čtveřice odešel ve věku 62 let před čtyřmi roky 7. února 2007 Jiří Benda. V říjnu téhož roku neočekávaně Bohouš Máca. Shodou okolností jsem si na telefonním záznamníku tento týden přehrával nesmazané vzkazy, které sahaly až do loňského léta. Předposlední z nich byl z července od Pavla Krále, že umřel Tomáš Mašek. A 6. února 2011 téměř na den po Jiřím Bendovi Pavel Král, dvanáct dnů před 74. narozeninami.

Pokud si vzpomínám, naposledy jsme spolu hovořili před vánočními v roce 2009 a Pavel Král recitoval úryvek z básně *Prosinec* od Karla Šiktance.

Když večer skončil, tak sám od sebe mi knížku půjčil se slovy, abych s vrácením nespěchal. V knížce je věnování od Karla Šiktance z 22. července 2003. Vzal jsem si ji s sebou do Itálie a hlavně v letadle jsem ji četl a asi místo mého nekrologu, je lepší, když zde zazněla slova jeho oblíbeného básníka, která jsou věnována tomuto měsíci.

(Vzpomínka J. Čermáka na str. 4)

Aleš Březina
